

PRÒLEG D'EMPAR MOLINER

MAI NO ÉS TARD

Miquel Pucurull

Edició de Marc Cornet

MAI NO ÉS TARD

Miquel Pucurull

EDICIÓ A CURA DE MARC CORNET

PRÒLEG D'EMPAR MOLINER

© Miquel Pucurull Fontova, 2016
© de l'edició: Marc Cornet, 2016
© del pròleg, Empar Moliner, 2016
Primera edició: gener del 2016
© Columna Edicions, Llibres i Comunicació, S.A.U.
Av. Diagonal, 622-644 - 08034 Barcelona
www.columnaedicions.cat

ISBN: 978-84-664-2038-9
Dipòsit legal: B. 27.302-2015
Fotocomposició: Víctor Igual, S.L.
Imprès a: CPI (Barcelona)

Totes les fotografies del quadernet central són de l'arxiu personal de l'autor excepte:

- 1980. Aixecant els braços en la primera Marató: © Antonio Olivella
- 2013. Totes: © Alex Marchand
- 2014. L'abraçada que val tot l'esforç del món i l'entrega del xec per la diabetis:
© Antonio Vázquez
- 2014. Tornada cap a casa amb la Felicitat: © Roque Cardona
- 2014. Entrevista al programa «Ultraesport»: © Gemma Montero
- 2015. Acompanyant el punter gegant: © Amadalvarez

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

ÍNDEX

Pròleg d'Empar Moliner	11
Km 1. Per què corro?	15
Km 2. Per què vaig començar a córrer? . . .	22
Km 3. Les primeres curses.	31
Km 4. Comença la febre.	37
Km 5. Una metàfora de la vida	46
Km 6. Ramon Oliu. La passió	51
Km 7. Com ha canviat el món del córrer . .	57
Km 8. Una biografia teixida a mida	66
Km 9. Jo no sóc un iaio	71
Km 10. Llicenciat sense exàmens	77
Km 11. Saber abandonar a temps	83
Km 12. 1989, el temps de la <i>marquitis</i> . . .	88
Km 13. La carretera de les Aigües, una marea de corredors	96
Km 14. Fisonomies de curses	106
Km 15. Monòlit al Ramon Oliu	112
Km 16. Una Marató en un velòdrom. . . .	116
Km 17. Calaix de periodista	122
Km 18. Compromís	131

Km 19. Els aprofitats	138
Km 20. Ja no hi ha duros a quatre pessetes .	142
Km 21. La Diagonal dels corredors	150
Km 22. La soledat del corredor de fons. . .	157
Km 23. Un esmorzar de fruiteria	162
Km 24. El mètode Galloway	168
Km 25. Sóc un corredor, no un <i>runner</i> . . .	173
Km 26. Cursa de Cantonigròs, Memorial Ramon Oliu	179
Km 27. Marató de Nova York (1988).	185
Km 28. Marató de Londres (1998).	194
Km 29. Donant-hi voltes	201
Km 30. Córrer en parella, el millor antídote .	207
Km 31. Dones maratonianes	214
Km 32. El mirall atlètic	224
Km 33. La gran decepció	233
Km 34. Un any sense Marató	240
Km 35. El retorn (2006).	250
Km 36. La caiguda (2012)	259
Km 37. Un bitllet de vint euros.	266
Km 38. Vostè quina edat té?	272
Km 39. <i>Run for charity</i>	280
Km 40. Avis i néts	287
Km 41. Arribem al final. De Palafrugell a Barcelona	296
Km 42. L'última Marató?	303
195 metres. Maratonià, per sempre	312
Annex. Les meves quaranta-cinc maratons. .	315
Agraïments	319

*A la Felicitat, la meva dona.
Cinquanta-dos anys junts en el dia d'avui.*

KM 1. PER QUÈ CORRO?

He gaudit. He patit. He corregut. He caminat. He tingut fred. He tingut calor. No he notat gens la «soledat del corredor de fons». M'han acompanyat amics i amigues pel camí. He vist més gent que mai animant. M'han donat aigua. M'han donat fruita. M'han fet fotos. He vist un home que corria amb crosses. He vist nois i noies colpejant tambors. He pensat que el repte solidari que feia m'ajudava. He avançat un o dos corredors. M'han avançat molts. He vist estelades al quilòmetre 17,14. M'han cridat pel nom que duia al dorsal. He saludat coneguts i desconeguts. He tocat mans esteses de nens i nenes. He sofert. He pensat que era lògic sofrir. M'he emocionat a la sortida. M'he emocionat a l'arribada. He acabat en cinc hores i mitja. He anat una mica més ràpid que l'any passat. He fet la meva quaranta-cinc. M'han abraçat. He abraçat. M'han penjat una medalla. M'han llorejat com si fos el guanyador. He plorat de content. Se m'ha arrugat una mica la pell. Se m'ha desarrugat molt l'ànima. He gaudit. He patit. L'any que ve hi torno.

Estic a punt de creuar la línia d'arribada d'una nova Marató. La que fa quaranta-cinc. Els pocs curiosos

que queden en la part final de l'avinguda del Paral·lel em miren. Sorpresos. Estranyats. No és habitual veure una persona de la meua edat corrent. I encara menys corrent una Marató. Tinc setanta-set anys. No em posen una edat concreta. Però veig en els seus rostres que em cataloguen d'ancià. De *iaio*. Tot d'una, però, deixen de banda les convencions socials establertes. M'animen. M'aplaudeixen. Em miren als ulls. Alguns, fins i tot, em diuen pel nom. El porto inscrit al pitral. M'agrada. M'esperona a continuar corrent els darrers metres. «Vinga, Miquel, que ja ho tens», diu un. «Ànims, Pucu, que ja hi ets», crida un altre mencionant el nom amb el qual em coneix popularment la gent del món del córrer. S'estableix entre nosaltres una mena de complicitat entre persones desconegudes. Difícil d'explicar. En aquests moments de vivències extremes, de sentiments desflorats, ens enganxa com un fil invisible.

I jo segueixo un altre fil. Palpable. Continu. Una línia blava gravada en l'asfalt. Hi he fixat la mirada des de fa més de cinc hores. Fa més de quaranta-dos quilòmetres que l'empaito. I penso arribar fins al final. Una vegada més. Les cames ho noten. Estic cansat. Molt. Físicament, em fa mal tot. Des dels músculs de la cara fins als peus. Sempre ha estat així, des que corro. Però l'emoció de l'arribada, a tocar, deixa en un segon pla el dolor. Tot un any esperant. Esperant per poder tornar a gaudir d'aquests moments. Dels dubtes. Però, sobretot, dels convenciments. De saber que, malgrat l'edat, puc tornar a completar una Marató. Hi sóc més a prop. Però, en aquests instants, cada passa és un suplici. Cal lluitar per cada una. Imposar la voluntat. Ara una cama. I ara l'altra. Esbufe-

gant. Intento agafar aire d'on puc. Amb dificultat. Qualsevol alenada és bona, ja sigui per la boca o pel nas. O per les orelles. Els músculs necessiten tot l'oxigen possible per seguir treballant. Com un engranatge perfecte.

No vaig sol. Som una bona colla. Amics i coneguts s'han anat sumant al meu voltant al llarg del recorregut. En diferents punts de Barcelona. Devem ser una desena. A alguns només els coneixia de vista. Però han volgut formar part d'aquest dia especial. Hi ha la doctora Yolanda Puentes. Corre al meu costat des del quilòmetre 18. El meu gendre, el Cesc, ho fa des de quilòmetres abans. El Txabi, el Cándido, el Jaume, el Tomàs Fuertes i alguns corredors del club al qual pertanyo, els d'A 4 el Km, també s'hi han afegit. M'envolten. Com si fos el líder d'un equip ciclista. Protegint-me. Però el turment físic no es pot compartir. El benestar, en canvi, sí. No parlo. Només em dedico a seguir l'objectiu. Ja he parlat prou. Ara, prou feina tinc a seguir corrent. Em fan sentir un privilegiat. Un referent. I potser tenen raó. En part. La meva actitud pot servir d'exemple. De mirall. Per a la gent gran. Com jo. Ara mateix, no hi penso. Ja tindrè temps de reflexionar-hi. Després. Quan descansi. Durant els mesos d'espera. Tornant a somiar durant tres-cents seixanta-cinc dies. Segueixo corrent. Els pensaments van ràpid. Les meves cames, a càmera lenta. Qüestió de contrastos.

Passem per l'arc vermell del quilòmetre 42, situat a la plaça d'Espanya. Abaixo el cap. Només un instant. L'alço tot d'una. Encaro la corba que em porta a la recta d'arribada. No vull perdre'm el moment més màgic. Resten els cent noranta-cinc metres més llargs

de la meua vida. Per sumar de nou 42.195 metres. Com en totes les maratons. Sempre el mateix. Cent noranta-cinc metres per assaborir que, novament, torno a ser maratoniana. Les fonts de Montjuïc brollen des de fa hores a l'avinguda de la Reina Maria Cristina. El guanyador fa més de tres hores i mitja que ha arribat. No m'importa. La música sona per la megafonia. No identifico la cançó. Però el dinamisme m'anima. Forço la màquina. O el que en queda. Veig el final. Això m'ajuda a gastar l'escassa energia que encara tinc. Pel meu davant passa una pel·lícula ràpida de la cursa. Com si aquell fos el darrer moment. Com si una mena de mort, agradable, s'acostés i em permetés recordar tot el que he viscut. Però l'únic que s'acaba és la Marató. Allò que em dona vida. Recordo el tram de Diagonal Mar. Sempre es fa llarg, a les portes del mur. L'ambient eixordador de la plaça de Catalunya. De l'avinguda de la Catedral. De la Gran Via. Imatges que s'entrellacen en el meu cap. Sense un ordre quilomètric. Potser només obeint la intensitat de les emocions. Viscudes. El cor les ordena. Com vol.

Ara balancejo el cap. De banda a banda. Com un turista que vol retenir-ho tot. Fent fotografies mentals. La cara es trasmuda. Del dolor a la felicitat. D'un extrem a un altre. La Marató és antagònica per definició. Hi vius les coses millors. Però també les pitjors. És un viatge personal. Individual. Les vivències, però, són similars en tots els corredors. Rere aquestes vivències s'hi amaguen milers d'històries. En el meu cas, corro per allunyar els estralls de la vellesa. No vull fer-me gran. Corro per sentir-me bé anímicament. Per mantenir l'entusiasme i l'optimisme. Per

tenir un projecte. Per donar exemple als vells. I a la joventut. De fet, ho reconec. Vull sentir-me jove. Com ara mateix. Fa un any vaig marcar-me un objectiu. Un altre. Hi he estat treballant. Donant el millor de mi mateix per assolir-lo. Esprement-me per tornar a emocionar-me. Ara en recullo la medalla que dona l'autocomplaença. Miro a l'horitzó. Al cronòmetre de l'arc d'arribada. Un segon. I un altre. El temps passa. Com la vida. I cada cop m'acosto més al final. Sí. Ho sé. Però jo l'aturaré abans d'hora. Una nova victòria personal. Contra el pas del temps.

La Yolanda, el Cesc, el Txabi... tots ells m'animen i m'encoratgen en aquests metres finals. Els escolto. Però la vivència em porta a un altre indret. Molt dins meu. Un racó amagat anomenat orgull. Personal. Un indret on s'amaguen les hores d'entrenament passades, els dubtes del maratonianà i, sobretot, la recompensa del final feliç. Escolto la veu de l'*speaker*, l'incansable Alberto Montenegro, que crida el meu nom. Ell també vol sumar-se a la festa. Ànims i coratge. Passo per l'arc d'arribada. Paro el cronòmetre. Camino. Miro el rellotge. He rebaixat gairebé vint minuts el registre que vaig fer ara fa un any. Cinc hores, trenta-nou minuts i deu segons. La meua millor marca des de la lesió al genoll de l'any 2012. Emoció infinita. Em sento jove. Un any més, segueixo essent maratonianà.

—Enhorabona, Miquel! —sento que diu un.

—Una altra Marató al sac —comenta un altre.

—Felicitats, Pucu —diu un altre, el Jaume Aragones, membre del grup de corredors de Granollers A 4 el Km, que em coneix des de fa temps.

Fem una rotllana espontània després de la línia de

meta. A terra, restes dels papers llançats a l'aire a la sortida i algunes begudes energètiques de corredors que fa hores que han acabat. Un cercle perfecte. D'alegria. De comprensió i entesa comuna. Els ulls parlen sense articular cap mot. Ens abracem. Com els antics indis i les seves creences. Ploro. D'una joia que es barreja amb la suor del cansament al rostre. Són moments per fruir amb calma. Segueixo fent de turista. Gravo cada instant per revivre'l. Amb la serenitat que dóna la distància. I la motivació de saber que puc continuar fent allò més propi dels joves. Instants com aquests són la millor motivació. Per seguir corrent. Aquesta pel·lícula és meva. Porta la meva firma. Amb els dies provaré d'explicar-la amb paraules.

Marxo cap a casa amb la meva dona i els meus. Caminant. Amb dolor al cos. Amb calma a l'esperit. No és que tingui ganes de forçar més la màquina. Vivim a prop de la sortida. No paro de parlar. Una verborrea inacabable. La cursa és finita. La vivència que em deixa, inabastable. És la droga de la Marató. La felicitat del guerrer que ha vençut i torna a casa. Victoriós. Amb necessitat de compartir les experiències. Que altres també les sentin com a pròpies.

15 de març de 2015. Una altra data per a la meva història. Com si es tractés d'una batalla. Guanyada. Novament. Encara vaig més ràpid corrent que no pas caminant. Puc seguir fent-ho. Seguiré corrent. Tornaré a fer una altra Marató. Sempre amb majúscula. Com un nom propi. Forma part de la meva vida. De la part més essencial. Fa més de trenta-sis anys que ens vam conèixer. No va ser un amor a primera vista.

Però sí un matrimoni ben avingut. Vells amics coneguts. Estimats. Enamorats. Fets de presències i d'esperes. L'any que ve ens tornarem a abraçar. M'apunto el primer dia que obren les inscripcions. Impacient per sumar. Un any més. Serà la Marató número quaranta-sis.